Onderzoek

Röntgenonderzoek van de endeldarm (defaecografie)

Bij een defaecografie onderzoekt de radioloog hoe het laatste stukje van uw darm (de endeldarm) werkt.

Om de endeldarm zichtbaar te maken wordt bariumpap ingebracht. Via een slangetje in uw anus (poepgaatje) laat de radioloog de contrastvloeistof in de endeldarm lopen. Daarna maakt de radioloog röntgenfoto's terwijl u de contrastvloeistof er weer uitdrukt op een speciale wc.

LET OP! Een uur voor dit onderzoek moet u bariumpap (contrastmiddel) innemen. Lees daarom deze informatie minstens EEN DAG voor het onderzoek goed door. Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

(073) 553 26 00
Maandag t/m vrijdag 8.00 – 17.00 uur

Hoe verloopt het onderzoek?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over het onderzoek

Voorbereiding

Eten en drinken

U hoeft niet nuchter te zijn voor het onderzoek. Na het innemen van de pap mag u niet meer eten, een bekertje water mag wel.

Contrastmiddelen

Bij dit onderzoek worden contrastmiddelen gebruikt. U heeft met een recept een beker contrastmiddel (EZ-HD) opgehaald bij de apotheek. Ook ontvangt u een tablet bisacodyl, dit gebruikt u NA het onderzoek om verstopping te voorkomen.

Het contrastmiddel is bedoeld om de darmen goed te kunnen onderscheiden van de andere buikorganen. Dit contrastmiddel moet u 1 uur voor de start van het onderzoek verdunnen en drinken.
Hoe u dit contrastmiddel moet innemen leest u bij ‘Hoe neemt u bariumpap in?’

Tijdens het onderzoek wordt ook bariumpap in de endeldarm ingebracht via een dun slangetje. Hoe en wanneer dit gebeurt leest u bij ‘Wat gebeurt er tijdens het onderzoek?’.
De bariumpap wordt niet opgenomen door het lichaam. U raakt het na het onderzoek kwijt met de ontlasting.

Hoe moet u de bariumpap innemen?

Een uur vóór het onderzoek mengt u het meegekregen poeder (het contrastmiddel EZ-HD) met 65 ml. water. Schud het poeder goed los voordat u het mengt met water, anders gaat het klonteren. Klontjes kunt u goed loskrijgen met een vork. Let er op dat het poeder en water zich volledig gemengd hebben! Voor de smaak kunt u een scheutje siroop toevoegen. Dan drinkt u het contrastmiddel in een keer op.

Gebruikt u medicijnen?

Uw medicijnen kunt u gewoon innemen met een klein beetje water.

Bent u zwanger?

Bent u zwanger of zou u zwanger kunnen zijn? Röntgenstraling kan schadelijk zijn voor het ongeboren kind. Vraag uw arts of het onderzoek kan worden uitgesteld. Meld dit óók altijd aan de laborant, voordat het onderzoek begint.

De dag van het onderzoek

Wat voor kleding trekt u aan?

Kies voor kleding die u gemakkelijk kunt aan- en uittrekken. U krijgt een hemd dat u tijdens het onderzoek kunt aanhouden.

Een eventuele begeleider kan niet aanwezig zijn in de onderzoeksruimte tijdens het onderzoek. Alleen in bijzondere situaties is dit eventueel mogelijk. Helpen met omkleden is altijd toegestaan.

Waar meldt u zich?

Let op! We vragen u 10 minuten vóór uw afspraak aanwezig te zijn op de afdeling Radiologie!

Kijk goed op de afspraakbevestiging op welke locatie uw afspraak is. Meld u met de QR-code op uw dagticket (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aanmelden) aan bij het gele aanmeldpunt op afdeling Radiologie. Hierna neemt u plaats in de wachtruimte. Als u aan de beurt bent wordt u opgehaald.

Wat gebeurt er tijdens het onderzoek?

Voor het onderzoek vraagt de laborant u om uw kleding uit te doen. U krijgt dan een hemd, dat u tijdens het onderzoek mag aanhouden.

Tijdens het onderzoek ligt u op een onderzoektafel. U krijgt een buisje via de anus in de endeldarm. Door dit buisje loopt de bariumpap in de endeldarm. U kunt hier enige aandrang van krijgen. Wanneer het contrastmiddel is ingebracht, neemt u plaats op een soort toilet dat voor het röntgentoestel is geplaatst. Nu wordt de stoelgang zo goed mogelijk nagebootst.

Er worden opnamen in rust, tijdens ophouden en tijdens persen gemaakt. Daarna vragen we u om de namaakontlasting naar buiten te persen.

Na het onderzoek kunt u zich even opfrissen. Ook kunt u na het onderzoek het tabletje Bisacodyl gebruiken, dit zorgt ervoor dat u geen last krijgt van verstopping.

Zijn er bijwerkingen of risico's?

Bij dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van röntgenstraling. Door de moderne technieken die in ons ziekenhuis worden toegepast, is het risico van de röntgenstraling minimaal.

Door de bariumpap krijgen de meeste mensen tijdelijk een tragere stoelgang dan normaal en kunnen zelfs last van verstopping krijgen. U kunt dit voorkomen door de eerste 2 dagen na het onderzoek extra veel te drinken (1 tot 2 liter per dag). De eerste dagen na het onderzoek is de ontlasting wit gekleurd door de bariumpap.

Veelgestelde vragen

Hoe lang duurt het onderzoek?

Het onderzoek duurt ongeveer 30 minuten.

Van wie krijg ik de uitslag?

In MijnJBZ kunt u zien of er een afspraak is voor de uitslag. Heeft u nog geen afspraak voor de uitslag? Bel dan met de polikliniek (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen) waar u onder behandeling bent.

Ik kan niet naar de afspraak komen, wat moet ik doen?

Kunt u niet naar de afspraak komen? Geef dit dan zo snel mogelijk (minstens 24 uur voor het onderzoek/de behandeling) aan ons door via telefoonnummer (073) 553 26 00. We kunnen dan in uw plaats een andere patiënt helpen.

Ik heb nog vragen, waar kan ik die stellen?

Heeft u nog vragen, dan kunt u bellen naar de afdeling Radiologie. De afdeling is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 17.00 uur op telefoonnummer (073) 553 26 00.

Praktische tips

Wat neemt u mee?

Neem naar uw afspraak uw geldig identiteitsbewijs mee. Hier vindt u meer informatie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wat-neemt-u-mee) over wat u moet meenemen.

Afspraak op onze locatie in 's-Hertogenbosch, Boxtel, Drunen, Rosmalen of Zaltbommel? Meld u eerst digitaal aan. Lees hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aanmelden) hoe dit werkt.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Dit is mogelijk door in te loggen via mijnjbz.nl of via de MijnJBZ-app: HiX Patiënt (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/meer-informatie-over-mijnjbz/mijnjbz-app-hix-patient).

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

De afdeling Radiologie

De radioloog en physician assistant (PA) zijn zorgprofessionals gespecialiseerd in het uitvoeren en beoordelen van onderzoeken op de afdeling Radiologie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/radiologie). De radioloog en PA zijn beiden verantwoordelijk voor de onderzoeken. De radiodiagnostisch laborant helpt de radioloog of PA en voert een onderzoek zelfstandig uit in opdracht van de Radiologie. Onderzoeken op de afdeling Radiologie gebeuren alleen op afspraak.

Betrokken afdelingen

Radiologie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/radiologie)

Bekkenbodemcentrum (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/bekkenbodemcentrum)

Code RAD-042

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis